

דבר תורה לפרשת שופטים – הרב יהודה דהן

משכ"ן - הקווארטט

פרשת שופטים מפגישה אותנו עם משכן מיוחד במינו: מבנה הנהגה והשפעה הכולל ארבעה תפקידים ציבוריים מרכזיים בעם ישראל: המלך, השופט, הכהן והנביא (ניתן לזכרם בקיצור בראשי תיבות משכ"ן). אם מתבוננים ביחודיות של כל תפקיד מארבעת התפקידים נראה שניתן לשייך לכל אחד מן השמויות הללו כח דומיננטי של נפש האומה.

אם באדם הפרטי אנו מוצאים ארבעה כוחות נפש דומיננטיים: שכל, רגש, רצון ודמיון נראה שגם באומה מתגלים כוחות הנפש הללו לא רק בגילויים הפרטיים של בני האדם הפרטיים המרכיבים את האומה אלא גם בתפקידים יחודיים אלו: **השופט** - נראה מתאים לגלות יותר את **הכח השכלי** שבאומה, שתפקידו לשקול ולשפוט את העם וממנו יוצאת הוראה לעם ישראל.

הנביא – איש החזון והמראה, המוזכר בפרשתנו כאנטיזה טהורה ובריאה בעם ישראל לכל כוחות המאגיה עליהם הוזהרנו, אמן על הופעת **כח הדמיון** בצורתו המתוקנת, כדברי הנביא הושע (יב,יא) "וְאֶנְכִי חֲזֹן הַרְבֵּיתִי וְכֵן הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה"

הכהן - שהינו שלוחי רחמנא לברך את עם ישראל באהבה ושלוחי עם ישראל בעבודת ה' בבית המקדש אמונים על עבודת הלב ו**הרגש** של האומה, וגם בפרשתנו מופיעים בסוגיות ההתמודדות עם הפחד לצאת למלחמה גם בסוגיית נקמת דמו של נרצח בשוגג.

המלך – הוא הריבון, הוא אמן על **כח הרצון** והממשלה שבנפש האומה, לו משפט המלוכה המאפשר להוציא לפועל את מלכותו וגם מעורר את הצורך למתן ולעדן גובה לבו.

מה ניתן ללמוד ממבנה מרובע זה של תפקידים בכלל ומריכוזו בפרשתנו בפרט?

בפרשה מופיע ציווי: "תִּתְּנֶם תְּהִלָּה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ". מובן אחד בו הלכו הפרשנים הוא להסביר את המושג תמים במובן של שלם. כיצד אדם יהיה שלם? שלמות היא מושג שבאופיו הוא איכותי ולא כמותי. לכן אבקש לקשר את השלמות הזו אל היכולת שלנו להתפתח בכל כוחות הנפש שלנו מבלי להזניח אף כח מכוחות הנפש. טבעי יהיה כס מי מאיתנו מצטיין או מתמחה בכוח מסוים מאלו שמנינו אבל אין זה אומר שיש להזניח את האחרים. צריך לשקוד על פיתוח העולם הרגשי שלנו לא פחות מזה השכלי, וכן גם עם עולם הרצון הדמיון.

קריאה זו לשכלול כלל הכוחות יכולה להתקשר גם למאמצי התשובה של חודש אלול שאנו נמצאים בעיצומו. רבי נחמן מברסלב היה נוהג לומר שצריך להקפיד לעשות תשובה על התשובה. אמירה זו יכולה להתפרש במובנים רבים, אבל אני סבור שאחד המובנים של תשובה על התשובה היא להשיב את התשובה לתמונה הרחבה של של חידוש ושכלול כל כוחות הנפש ולא התמקדות באחד מהם.

שנוכח לחודש אלול חי ועמוק רענן ומלא באנרגיות טובות לעבודת ה', ותמימים נהיה עם ה' אלו קינו!